

Posudek diplomové práce

studenta Jakuba Mulače na téma Základní lidská práva a svobody a jejich procesní ochrana

Předložená diplomová práce se zabývá základními lidskými právy a možnostmi jejich ochrany z různých úhlů pohledu. Práce není striktně rozdělena na část hmotněprávní a procesní, ale oba tyto prvky se v práci prolínají s širším historickým kontextem.

Po formální stránce práce v zásadě naplňuje požadavky na tento typ práce kladené, když zaujímá 75 stran vlastního textu, obsahuje Seznam použitých zdrojů a Resumé v anglickém jazyce. Na používané prameny je v textu řádně odkazováno, autor využívá zejména citace nepřímé, pokud jde o citace přímé, jsou od ostatního textu odděleny uvozovkami.

Autor vychází z přiměřeného okruhu výchozích pramenů práce a čerpá jak z odborných zdrojů – monografie, články, tak z judikatury a právních předpisů. Pokud jde o internetové zdroje, lze mít u některých drobnou výhradu k jejich relevantnosti a spolehlivosti (např. materiály zpracované studenty). Pro větší přehlednost by bylo vhodnější uspořádat seznam použité literatury abecedně dle příjmení autorů.

Po stránce koncepční a obsahové představuje předložená diplomová práce osobité autorské dílo, s n zcela tradiční koncepcí zpracování zvoleného tématu. Práce je členěna do kromě Úvodu a Závěru do čtyř obsahových kapitol, jež jsou dále systematicky strukturovány.

Úvodní část je pojata historicky a je relativně široká na to, že téma nemá přímý historický kontext a je jí otázka recentního zakotvení základních lidských práv a jejich procesní ochrana, což i tak je téma se značnou škálou možností, jak jej efektivně naplnit. Autor se zde věnuje různým filosofickým východiskům nejen základních lidských práv, ale fungování státní společnosti a demokratického zřízení. Zabývá se i pojmy přirozené a pozitivní právo, nikoli však už jejich konfliktem, což by mohla být i otázka k obhajobě práce, tedy jak dle autora by bylo vhodné vyřešit konflikt (rozpor) mezi spravedlností (přirozené právo) a právní jistotou (pozitivní právo).

Druhá část práce je zaměřena na vymezení základních lidských práv a svobod v rámci právního řádu České republiky. Autor se zde podrobněji věnuje charakteru základních lidských práv, jejich klasifikaci podle různých hledisek. V kapitole 2.3 se podrobněji zabývá Listinou základních práv a svobod, její podobou a obsahem. Uvádí zde, že LZPS je usnesení ČNR č. 2/1993 a je to „normativní právní akt sui genesis“ Jakou však má tento normativní právní akt právní sílu a proč?

Pokud jde o obsah LZPS, na některá ustanovení je pozornost více koncentrována i s uváděním relevantní soudní judikatury. Pokud jde o mezinárodní smlouvy o lidských právech, autor se zde omezuje na definování jejich postavení v rámci právního řádu ČR, nikoliv už na konkrétní smlouvy jako takové. Těmi se detailněji zabývá až později ve čtvrté části práce. Autor se zde ztotožňuje s názorem Doc. Kühna (jenž ale čerpá ze studentských internetových materiálů), který považuje za nerozumné, aby součástí ústavního pořádku byly MS o lidských právech, dle nálezu ÚS, čímž se i

Listina základních práv EU stává součástí ústavního pořádku ČR. Jak by podle autora měla být tedy otázka závaznosti MS o lidských právech lépe řešena? Mělo by dojít ke změně Ústavy, či by Ústavnímu soudu odňal možnost považovat MS o lidských právech za referenční kritérium hodnocení ústavnosti? Nebo zde měl na mysli pouze Listinu základních práv EU?

Ve třetí části práce autor uvádí různé způsoby vnitrostátní ochrany základních lidských práv a to nikoliv pouze „procesní“, ale i ochranu mimosoudní (danou limitací omezitelnosti základních lidských práv a ochranou poskytovanou Veřejným ochráncem práv). Čtvrtá část práce se zaměřuje na ochranu základních lidských práv na mezinárodní úrovni a to jak hmotněprávní tak procesní. Není zde již zmíněna „zpětná“ procesní vazba v podobě obnovy řízení u Ústavního soudu po rozhodnutí ESLP. A proto i to může být tématem diskuze u obhajoby práce.

Je možno shrnout, že autor pojal zvolené téma ještě v širším měřítku než je jeho výslovné znění. Jednak jej rozšiřuje historicky a jednak jej rozšiřuje i nad rámec České republiky a evropského kontinentu (např. kap. 1.2.4.2 Severní Amerika a vznik Spojených států amerických). Nicméně právě toto netradiční zpracování v sobě ukrývá nepochybnou originalitu daného díla a vymyká se obvyklým koncepčním schématům. Zvolená šíře zpracování tématu je pak místy na úkor hloubky propracování jednotlivých kapitol, kdy autor zkoumané aspekty neanalyzuje z různých úhlů pohledu, ale vychází jen z 1-2 publikací a jednotlivé prameny nekonfrontuje.

Celkově je možno přesto uzavřít, že předložená diplomová práce přínosným osobitým zpracováním zvoleného tématu, naplňuje jak formální tak obsahové požadavky na tento typ práce kladené a proto ji doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně nebo velmi dobře v závislosti na úspěšnosti obhajoby práce.

Otázky:

1. Jak vyřešit konflikt (rozpor) mezi spravedlností (přirozené právo) a právní jistotou (pozitivní právo)?
2. Jakou právní sílu má LZPS(dle autora normativní právní akt sui generis) právní sílu a proč?
3. Jak by měla být otázka postavení mezinárodních smluv o lidských právech lépe řešena?
4. Možné procesní následky rozhodnutí ESLP.

Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESES.CZ vykazuje práce 0% shodu s jinou prací.

JUDr. Jana Odehnalová, Ph.D.

KÚP ZČU Plzeň